

Dosarul nr. 2ra-321/23
2-21098802-01-2ra-27022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Valah)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Buhnaci, M. Anton)

ÎNCHEIERE

27 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Roșca Serghei, reprezentat de avocatul Melnic Eduard,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Roșca Serghei împotriva lui Capațina Dmitri cu privire la evacuarea, fără acordarea altui spațiu locativ și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Capațina Dmitri și a fost casată hotărârea din 08 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 29 iunie 2021, Roșca Serghei a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Capațina Dmitri cu privire la evacuarea, fără acordarea altui spațiu locativ și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la XXXXX a decedat Struța Elena (numele de familie Roșca până la căsătorie), cu ultimul domiciliu în mun. XXXXX, stradela XXXXX nr. XXXXX, apartamentul nr. XXXXX.

Din masa succesorală care urmează a fi transmisă moștenitorului legal de clasa întâi, Struța Ghenadie, face parte apartamentul indicat supra și alte bunuri mobile.

Urmare deschiderii dosarului succesoral nr.670661/77/2021 la 27 mai 2021, reclamantul a menționat că prin Certificatul de custodie al masei succesorale, nr.2-1499 din 27 mai 2021, s-a instituit măsura de custodie sub forma de desemnare a custodelui pe Roșca Serghei, care are obligația și dreptul de a solicita oricărui terț să elibereze

apartamentul indicat supra, să-l ia în posesie și să aplice sigiliul în vederea conservării acestuia și a bunurilor aflate în interior, să solicite implicarea organelor de poliție în vederea executării măsurilor de custodie.

În prezent, custodia masei succesorală, apartamentul enunțat și bunurile mobile din interiorul acestui apartament, nu poate fi realizată din cauza obstacolelor create de pârât care locuiește ilegal în apartamentul în cauză, precum și actele de stare civilă, de identitate pe numele lui Struța Ghenadie și Struța Elena, contractele de furnizare a serviciilor comunale, refuzând nemotivat părăsirea apartamentului și transmiterea bunurilor din interior, care constituie patrimoniul succesoral.

Refuzul neîntemeiat de a părăsi apartamentul menționat, deținerea ilegală a cheilor de la acest apartament, a actelor de stare civilă și de identitate pe numele lui Struța Ghenadie și Struța Elena, contractele de furnizare a serviciilor comunale - constituie un pericol iminent de distrugere sau deteriorare intenționată a averii succesorală și reprezintă un obstacol pentru custodele desemnat, reclamantul Roșca Serghei, în vederea realizării acțiunilor de acces, întreținere, conservare a averii succesorală (apartamentul nr.XXXXXX din stradela XXXXXX nr.XXXXXX, mun. XXXXXX), conform Certificatului de custodie al masei succesorală nr.2-1499 din 27 mai 2021.

A indicat că urmare a sesizării poliției la 04 iunie 2021 și 21 iunie 2021, despre refuzul pârâtului de a elibera bunul imobil avere succesorală, prin referința din 21 iunie 2021, s-a adus la cunoștință imposibilitatea implicării în vederea evacuării pârâtului din apartamentul enunțat, fiind recomandată adresarea în judecată conform art.15 alin.(1) din Codul civil.

Dat fiind faptul că pârâtul încalcă intenționat dreptul reclamantului (în calitate de custode al masei succesorală desemnat prin Certificatul de custodie nr.2-1499 din 27 mai 2021) de a solicita oricăror terți să elibereze apartamentul enunțat, să-l ia în posesie și să aplice sigiliul în vederea conservării, inclusiv a bunurilor din interior, acțiunile pârâtului urmează suprimate, ceea ce poate avea loc numai prin evacuarea acestuia și a altor persoane care locuiesc împreună, fără acordarea altui spațiu de locuit, deoarece pârâtul nu este proprietarul apartamentului, respectiv nu are drept de folosință pentru a domicilia cu alte persoane în acest apartament.

Circumstanțele expuse atestă faptul că acțiunile ilegale ale pârâtului, exprimate prin locuirea ilegală și folosirea în interese personale a apartamentului, au un caracter continuu, mai mult de șase luni (din 29 noiembrie 2020), în condițiile în care apartamentul și bunurile mobile din interior constituie masa succesorală în privința căreia sunt instituite măsuri de custodie, iar refuzul pârâtului de a le preda reprezintă un pericol pentru integritatea averii succesorală.

A indicat asupra necesității exercitării măsurilor de custodie, ceea ce probează importanța procesului civil pentru reclamant în speță, dat fiindcă se află în legătură directă cu judecarea cauzei de urgență. În vederea susținerii acțiunii de evacuare a pârâtului și a persoanelor care locuiesc împreună, fără acordarea altui spațiu locativ din apartamentul nr.XXXXXX, stradela XXXXXX nr.XXXXXX, mun. XXXXXX reclamantul a anexat certificat de custodie a masei succesorală; sesizarea organului de poliție și

răspunsul; certificat de deces pe numele Struța Elena; certificat din Registrul bunurilor imobile; cerere privind instituirea măsurii de ocrotire judiciară; proces-verbal emis de executorul judecătoresc Alexeenco Olga.

Prin hotărârea din 08 octombrie 2021, corectată prin încheierea din 13 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea s-a admis. S-au evacuat fără acordarea altui spațiu locativ Capațina Dmitri și persoanele care locuiesc împreună, din apartamentul nr.XXXXX din stradela XXXXX, mun. XXXXX. S-a încasat de la Capațina Dmitri în beneficiul lui Roșca Serghei cheltuielile de judecată privind taxa de stat în mărime de 100 de lei și asistența juridică 2 500 de lei, în total 2 600 de lei.

Instanța de fond a considerat că este întemeiată pretenția din acțiune privind evacuarea pârâtului și a persoanelor care locuiesc împreună fără acordarea altui spațiu locativ din apartamentul nr.XXXXX, stradela XXXXX nr.XXXXX, mun. XXXXX.

Instanța a constatat că, reclamantul în calitate de custode întâmpină dificultăți în conservarea masei succesoriale a mătușii sale decedate Struța Elena, din cauza pârâtului care locuiește ilegal în apartamentul mătușii, neavând drept de proprietate în acest sens reieșind din extrasul Registrului bunurilor imobile, respectiv reclamantul s-a adresat la poliție, dar fără rezultat și ca urmare a înaintat prezenta acțiune în judecată privind evacuarea pârâtului și persoanelor care locuiesc împreună din apartamentul enunțat.

La 11 noiembrie 2021, Capațina Dmitri, reprezentat de avocatul Botnarenco Ion, a depus cerere de apel nemotivată, împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin încheierea din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a repus Capațina Dmitri în termenul de apel, s-a ridicat cauza și s-a restituit pentru redactarea integrală a hotărârii judecătorești.

La 06 iulie 2022, Capațina Dmitri, reprezentat de avocatul Botnarenco Ion, a depus cerere de apel motivată, împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă sau emiterea unei decizii privind restituirea cererii de chemare în judecată în baza art. 170 alin. (1), lit. e) din Codul de procedură civilă.

Prin decizia din 24 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către Capațina Dmitri, s-a casat hotărârea din 08 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărârea nouă, prin care acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel instanța de apel a constatat că, prin certificatul de moștenitor cu nr.1-68 din 07 februarie 2022 împuternicirile intimatului Roșca Serghei în calitate de custode au încetat la 07 februarie 2022 fapt ce contravine prevederilor menționate supra, în special art.55 din CPC.

Drept urmare, instanța de apel a atestat lipsa împuternicirilor intimatului Roșca Serghei în calitate de custode al masei succesoriale instituite asupra bunului imobil cu numărul cadastral XXXXX din mun.XXXXX str-la XXXXX nr.XXXXX.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a constatat eronat faptul că, intimatul-reclamant Serghei Roșca întâmpină dificultăți în conservarea masei succesoriale a defunctei Struța Elena din cauza apelantului-pârât Capațina Dmitri. Or, la materialele cauzei civile nu au fost prezentate probe care să confirme aprecierile instanței de judecată.

La 25 noiembrie 2022, Roșca Serghei, reprezentat de avocatul Melnic Eduard, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

La 13 februarie 2023 și 07 februarie 2024, Roșca Serghei, reprezentat de avocatul Melnic Eduard, a declarat recurs suplimentar împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului și recursurilor suplimentare recurentul a indicat că, instanța de apel a interpretat eronat legea, judecând cauza în absența sa și reprezentantului său, cărora nu li s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Suplimentar a indicat că instanța de apel a admis neîntemeiat alegațiile lui Capațina Dmitri, care până în prezent locuiește ilegal în apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. XXXXX și creează impedimente proprietarului acestuia, Struța Ghenadie, unicul moștenitor al masei succesoriale rămase după decesul mamei sale Struța Elena, de a intra în bunul imobil.

Prin notificarea din 27 februarie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa lui Capațina Dmitri copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 123).

Referință nu a fost depusă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expedit în adresa participanților la proces, prin intermediul poștei electronice copia deciziei contestate la 14 februarie 2023 (f.d. 103), iar părților, prin intermediul oficiului poștal, la 17 februarie 2023 (f.d. 104).

Astfel, recursul declarat la 25 noiembrie 2022 este în termen.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor

în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Roșca Serghei, reprezentat de avocatul Melnic Eduard, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Roșca Serghei, reprezentat de avocatul Melnic Eduard nu se încadrează în

temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Roșca Serghei, reprezentat de avocatul Melnic Eduard, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Roșca Serghei, reprezentat de avocatul Melnic Eduard, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Roșca Serghei, reprezentat de avocatul Melnic Eduard se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi